

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
22 лютого 2023 року,
Протокол № 10

Ректор, голова вченої ради університету, доктор
юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

22 лютого 2023 року

М.П.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ТЕОРІЇ МОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
за спеціальністю 035 Філологія
спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно, перша - англійська)
галузі знань 03 Гуманітарні науки

м. Хмельницький
2023

РОЗРОБНИКИ:

Доцентка кафедри мовознавства

Юлія СТЕПЧУК

15 січня 2023 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри мовознавства

17 січня 2023 року, протокол № 6.

Завідувачка кафедри, докторка педагогічних наук, доцентка

Ольга НАГОРНА

17 січня 2023 року

Деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук, доцентка

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

17 січня 2023 року

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету

15 лютого 2023 року, протокол № 3.

Перша проректорка, голова методичної ради університету, кандидатка наук з державного управління, доцентка

Ірина КОВТУН

15 лютого 2023 року

ЗМІСТ

	Стор.
1. Опис навчальної дисципліни	– 3
2. Заплановані результати навчання	– 4
3. Програма навчальної дисципліни	– 5
4. Структура вивчення навчальної дисципліни	– 6
4.1. Тематичний план навчальної дисципліни	– 6
4.2. Аудиторні заняття	– 6
4.3. Самостійна робота студентів	– 6
5. Методи навчання та контролю	– 7
6. Схема нарахування балів	– 7
7. Рекомендовані джерела	– 8
7.1. Основні джерела	– 8
7.2. Допоміжні джерела	– 8
8. Інформаційні ресурси в Інтернеті	– 8

1. Опис навчальної дисципліни

1. Шифр і назва галузі знань	– 03 Гуманітарні науки
2. Код і назва спеціальності	– 035 Філологія
3. Назва спеціалізації	– 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно, перша - англійська)
4. Назва дисципліни	– Вступ до фаху
5. Тип дисципліни	– обов'язкова
6. Код дисципліни	– ЗПО 2.
7. Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	– перший
8. Ступінь вищої освіти, що здобувається	– Бакалавр
9. Курс / рік навчання	– перший
10. Семестр	– 1
11. Обсяг вивчення дисципліни:	
1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	– 120 (4)
2) денна форма навчання:	
аудиторні заняття (годин)	–
% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	– 44,5 % (40 год)
% від обсягу аудиторних годин практичні заняття (годин)	– 20 % (18 год)
% від обсягу аудиторних годин самостійна робота (годин)	– 24,5 % (22 год)
% від загального обсягу тижневих годин:	
аудиторних занять	– 2,5
самостійної роботи	– 3
3) заочна форма навчання:	не передбачена
аудиторні заняття (годин)	– –
% від загального обсягу лекційні заняття (годин)	– –
% від обсягу аудиторних годин семінарські заняття (годин)	– –
% від обсягу аудиторних годин	– –

самостійна робота (годин)	–	–
% від загального обсягу	–	–
тижневих годин:		–
аудиторних занять	–	–
самостійної роботи	–	–
12. Форма семестрового контролю	–	Іспит
13. Місце дисципліни в логічній схемі:		
1) попередні дисципліни	–	–
2) супутні дисципліни	–	–
3) наступні дисципліни	–	ЗПО 9. Ділова українська мова
14. Мова вивчення дисципліни	–	Українська, англійська

2. Заплановані результати навчання

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен продемонструвати такі результати навчання:	
1. Знання	
<i>(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)</i>	
1.1)	визначати понятійний апарат теорії мовної комунікації;
1.2)	відтворювати основні види мовленнєвої діяльності;
1.3)	визначати поняття культури мови та мовну норму;
1.4)	пояснювати структуру розмовного дискурсу;
1.5)	знати основні семантичні та прагматичні аспекти розмовної мови;
1.6)	описувати основні універсальні та етноспецифічні аспекти мовного спілкування;.
2. Розуміння	
<i>(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміти пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)</i>	
2.1)	вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань під час розмовного дискурсу;
2.2)	усвідомлювати основні види, форми, моделі та структурні елементи комунікації;
2.3)	розуміти національні особливості вербальної та невербальної комунікації та соціокультурні закономірності;
2.4)	пізнати особливості комунікації в сучасному світі.;
2.5)	обговорювати важливість вивчення феномена мовного спілкування;
2.6)	обговорювати особливості професійного використання основних принципів, правил й конвенцій безконфліктного спілкування;
2.7)	з'ясувати основні завдання комунікатора;
3. Застосування знань	
<i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>	
3.1)	застосовувати на практиці отримані теоретичні знання;
3.2)	кваліфіковано вести бесіду у діловій сфері спілкування;
3.3)	робити аналіз розмовного дискурсу;
3.4)	аналізувати аспекти мовної комунікації;
3.5)	долати бар'єри міжкультурної комунікації, уникати комунікативних хиб;

3.6) використовувати на практиці мовні тактики у монологічній та діалогічній мові.
4. Аналіз
<i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) розрізняти мову, мовлення, комунікацію як лінгвістичні явища;
4.2) встановлювати референтні зв'язки між висловлюванням та наміром мовця;
4.3) використовувати відповідні дійсничні елементи у висловлюваннях та встановлювати взаємовідповідності між дейксисом у різних мовах;
4.4) вирізняти різні максими принципу кооперації та підбирати відповідні комунікативні маркери та хеджи.
5. Синтез
<i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) мати лінгвістичне розуміння природи та закономірностей функціонування комунікативного акту;
5.2) аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;
5.3) збирати фактичний матеріал з пропонованої теми (основні поняття, теорії та концепції), уміти застосовувати його у професійній діяльності.
6. Оцінювання
<i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати підходи до вивчення і моделі комунікації;
6.2) оцінювати основні моделі процесів мовного дискурсу;
6.3) оцінювати комунікаційну тактику і стратегію.
7. Створення (творчість)
<i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатомірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) використовувати сучасні вебтехнології і мультимедійні засоби у формі онлайн-дискусій, онлайн-презентацій;
7.2) створювати наукові проекти з пропонованих тем;
7.3) брати участь у розробці групових комунікаційних проєктів;

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Вступ. Предмет і завдання курсу. Суть комунікації.

Тема 2. Визначення комунікації. Основні підходи до комунікації. Основні поняття теорії мовної комунікації.

Тема 3. Комунікація як процес. Моделі комунікації. Види комунікації. Мова та мовлення.

Тема 4. Теорія мовленнєвих актів. Мовленнєвий акт – мовленнєва подія – мовленнєвий хід. Структура мовленнєвого акту.

Тема 5. Визначення та основні поняття теорії дискурсу. Структура, ознаки, підходи. Типи дискурсу. Адресант і адресат у структурі комунікативного акту. Комунікативний кодекс.

Тема 6. Структурно-семантичні кореляти розмовної мови.

Тема 7. Класифікація діалогів. Умови досягнення успішності у комунікації. Переговори як особлива форма діалогу.

Тема 8. Максими комунікації. Комунікаційні імплікатури. Хеджи та ввічливість. Комунікативні невдачі. Комунікативні стратегії і тактики.

Тема 9. Міжкультурна комунікація. Соціальні чинники: гендер, статус, маскомунікація.

Підсумковий контроль: МКР, екзамен.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№	Назва теми	Кількість годин												
		Денна форма						Заочна форма навчання						
		усь го	у тому числі					усь о	у тому числі					
			л	п/с	лаб	інд	с.р.		л	п/с	лаб.	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	Вступ. Предмет і завдання курсу. Суть комунікації.	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	Визначення комунікації. Основні підходи до комунікації. Основні поняття теорії мовної комунікації.	12	2	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
3	Комунікація як процес. Моделі комунікації. Види комунікації. Мова та мовлення.	12	2	4	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
4	Теорія мовленнєвих актів. Мовленнєвий акт – мовленнєва подія – мовленнєвий хід. Структура мовленнєвого акту.	18	2	4	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-
5	Визначення та основні поняття теорії дискурсу. Структура, ознаки, підходи. Типи дискурсу. Адресант і адресат у структурі комунікативного акту. Комунікативний кодекс.	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
6	Структурно-семантичні кореляції розмовної мови.	4	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Класифікація діалогів. Умови досягнення успішності у комунікації. Переговори як особлива форма діалогу.	6	2	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-
8	Максими комунікації. Комунікаційні імплікатури. Хеджи та ввічливість. Комунікативні невдачі. Комунікативні стратегії і тактики.	12	2	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
9	Міжкультурна комунікація. Соціальні чинники: гендер, статус, маскомунікація.	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-
	Усього годин	90	18	22	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекційні та практичні заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани практичних занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає завдання до кожної теми та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни, а також деталізується вказівками викладача.

4.3.3. Виконання індивідуальних завдань всіма студентами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими студентами з власної ініціативи або за пропозицією викладача.

4.3.4. Тематика індивідуальних завдань та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в навчально-методичних матеріалах з дисципліни.

4.3.5. Індивідуальні завдання виконуються в межах часу, визначеного для самостійної роботи студентів, та оцінюються частиною визначених в розділі 6 цієї програми кількості балів, виділених для самостійної роботи.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

Під час практичних та семінарських занять впроваджуються такі методи навчання:

- 1) робота в малих групах;
- 2) ситуативне моделювання;
- 3) аналіз наукової літератури;
- 4) лінгвістичний аналізу текстів оригіналу та перекладу.

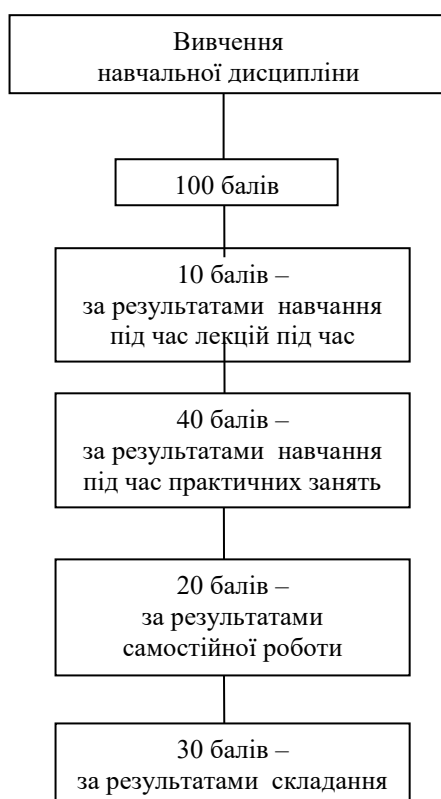
Поточний контроль якості знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

- 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;
- 2) усне або письмове(у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;
- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 4) захист підготовленого звіту про виконання ІНДЗ;
- 5) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі іспиту.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

Додаткові бали

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час практичних занять, самостійної роботи студентів та виконання індивідуальних завдань визначаються в навчально-методичних матеріалах з цієї дисципліни.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Косенко Ю.В. Основи теорії мовної комунікації : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2011. 187 с.
2. Grice, H.P. Studies in the Way of Words. Harvard University Press, 1989.
3. Carroll, D. Psychology of Language. Brooks, Cole Publishing Company, 1999.
4. Kramsch, C. Language and culture. Oxford University Press, Inc., 1998.
5. Petrick, J., Anker, A. Communication Theory. <http://en.wikibooks.org/wiki/>
6. Perry, John. Pragmatics. Cambridge : Cambridge University Press, 2011. 178 p.

7.2. Допоміжні джерела

1. Гладуш Н.Ф. Прагматичні аспекти висловлювання і дискурсу. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2005. 200 с.
2. Гончарова Н.В. Аксиологічна структура англomовного діалогічного дискурсу (на матеріалі художньої прози) : автореф. канд. дис. Київ, 2002. 19 с.
3. Засекін С.В. Дискурсивні маркери конкретності англomовного діалогічного тексту: когнітивні та прагматичні аспекти : автореф. дис.. філ. наук : КНЛУ, 2001. 20 с.
4. Корнійко І.В. Звертання як динамічний засіб вираження зверненості мовлення (на матеріалі сучасної німецької мови) : автореф. канд. дис. Київ, 2000. – 18 с.
5. Лукашенко Н.Г. Прагматична полісемія засобів реалізації регулятивних стратегій (на матеріалі сучасного англomовного діалогічного дискурсу). Проблеми семантики слова речення та тексту. Київ. 2003.
6. Орличенко О.В. Неособові форми дієслова як текстові «організатори» в діалоговому тексті (ісп. мова). Проблеми семантики, слова, речення та тексту. Київ, 2003.
7. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації : підручник. Черкаси: Чабаненко, 2011. 350 с.
8. Семенюк О. А., Паращук В. Ю. Основи теорії мовної комунікації. : навчальний посібник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2010. 240 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Лінгвістичний портал з української мови. www.mova.info.
2. Український правопис. www.pravopys.net.
3. Словники он-лайн. www.rozum.org.ua .
4. Словники України. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua>.
5. Українська мова : Енциклопедія. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>.

